

*Załącznik nr 1 do Uchwały nr XLVII / 292 / 2005
Rady miejskiej w Ścinawie
z dnia 6 października 2005r.*

Aktualizacja Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Ścinawa

(Przebieg prac)

1. INFORMACJE WSTĘPNE

1.1. Informacje ogólne o Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ścinawa

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Ścinawa (zwana dalej Strategią) została opracowana w 2000 roku w ramach pomocy konsultingowej Umbrella Project „Opracowywanie strategii ekorozwoju w gminach zgodnie z zaleceniami Agendy 21” Programu Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych (UNDP). Okres perspektywiczny, jaki został zaplanowany w dokumencie obejmuje lata 2000-2012. Dokument został przyjęty w 2000 roku uchwałą Rady Miasta i Gminy Ścinawa. Prace nad Strategią oparte były na pełnym zaangażowaniu procesu planowania z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju. Po pięciu latach realizacji Strategii uznano za koniecznej zaktualizowanie jej zapisów.

1.2. Zasady pracy nad aktualizacją

Zachowano podstawowe zasady pracy, przyjęte przy opracowaniu Strategii. Aktualizację przeprowadzono na poniższych zasadach:

- Pełne uwzględnienie zrównoważonego rozwoju.
- Zaangażowanie procesu planowania zgodnie z Agendą 21.
- Planowanie strategiczne jako proces dynamiczny podlegający ciągłym zmianom.
- Okres objęty planowaniem: 2005- 2015 rok.

Podobnie jak przy pracy nad Strategią do jej aktualizacji powołano grupę reprezentującą Radę Gminy, biznes, administrację, organizacje pozarządowe oraz lokalnych liderów i mieszkańców. Poprzez ogłoszenia i notatki w prasie zaproszono wszystkich zainteresowanych rozwojem gminy do prac w zespole roboczym. Każdy mieszkaniec gminy miał możliwość uczestniczenia w tworzeniu aktualizacji Strategii. Skorzystało z tej możliwości 18 osób.

Przebieg prac nad aktualizacją Strategią Zrównoważonego Rozwoju Gminy.

Gmina Ścinawa jako jedna z niewielu w województwie dolnośląskim przystąpiła do aktualizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy na zasadach zgodnych z Agendą 21. Władze gminy zaprosiły do współpracy radnych, mieszkańców, lokalnych liderów, organizacje pozarządowe, przedsiębiorców, zakłady pracy, instytucje i urzędy zainteresowane rozwojem miasta, oraz innych zainteresowanych. Zorganizowany został warsztat, na którym uczestnicy pracowali nad aktualizacją planu. W zespole opracowującym propozycje aktualizacji planu pracowało 18 osób (załączona tabela).

Wybór osób dokonano biorąc pod uwagę jak najszerzy udział mieszkańców i konieczność reprezentowania określonych dziedzin działalności gminy. Niestety nie wszystkie zaproszone instytucje i osoby skorzystały z możliwości uczestniczenia w pracach grupy. Praca polegała

na aktywnym uczestniczeniu w zajęciach warsztatowych. Zespół został podzielony na cztery grupy, pracujące nad ładami:

- środowiskowo - przestrzennym,
- społecznym,
- gospodarczym,
- instytucjonalno-politycznym.

Taki podział jest zgodny z przyjętą przez Program UNDP UMBRELLA PROJECT metodą opracowania strategii zrównoważonego rozwoju gminy. W ładzie instytucjonalno-politycznym polityka jest rozumiana jako określenie celów działania oraz środków i zasad, które służą ich urzeczywistnieniu, a nie przekonania lub przynależność polityczna władz miasta czy lokalnych liderów.

Całość procesu przeprowadziła firma AR Andrzej Ruszlewicz. Rola konsultanta była ograniczona do moderowania prac grupy i opracowywaniu redakcyjnym uzyskanych na warsztatach wyników.

Osoby uczestniczące w pracach nad aktualizacją Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ścinawa - współtwórcy aktualizacji.

Lp.	Imię i nazwisko
1	Henryk Draczyński
2	Iwona Grędysa
3	Krzysztof Grędysa
4	Adam Hajdukiewicz
5	Karol Lis
6	Zbigniew Jadach
7	Beata Just
8	Tadeusz Krenkiewicz
9	Wanda Kucner
10	Stanisława Lewandowska
11	Janina Makuła
12	Józef Malchar
13	Krystyna Olszewska
14	Grażyna Stępień
15	Tadeusz Szczęśniak
16	Józef Szebeszowicz
17	Małgorzata Wolniczak
18	Maria Żwirek

2. Analiza dokumentu Strategii

Analiza Strategii dotyczyła najważniejszych jej zapisów mówiących o kierunkach rozwoju Miasta i Gminy. Przeprowadzono dyskusje nad takimi kluczowymi elementami strategii jak:

- Wizja rozwoju
- Analiza SWOT
- Cele główne i szczegółowe
- Działania operacyjne.

2.1. Wizja rozwoju

Poddano analizie zapisy dotyczące wizji rozwoju biorąc pod uwagę ich aktualność po 5 latach realizacji Strategii. Wzięto również pod uwagę zmiany, jakie zaszły w samej gminie jak i również na zewnątrz. W wyniku dyskusji i analizy zaproponowana zmiany w zapisach szczegółowych wizji. Uznano, że wizja hasłowa jest nadal w pełni aktualna. Zmienione lub dodane elementy zostały umieszczone w postaci tekstu na szarym polu.

Hasłowa wizja rozwoju zrównoważonego Miasta i Gminy Ścinawa:

**NADODRZAŃSKA ZIEMIA ŚCINAWSKA GOSPODARNA, PRZYJAZNA LUDZIOM
I ŚRODOWISKU.**

Wizja w ujęciu szczegółowym to bardziej rozwinięty obraz gminy:

1. Środowisko przyrodnicze.

- Zwiększona ilość lasów.
- Utworzony park krajobrazowy w dolinie Odry i objęte ochroną najcenniejsze przyrodniczo, krajobrazowo i kulturowo obszary gminy.
- Zadrzewienia i zakrzaczenia chroniące przed zanieczyszczeniami.
- Odra wykorzystana do transportu i rekreacji w harmonii z ochroną przyrody.
- Gmina zabezpieczona przed powodzią.
- Ścieki oczyszczone lub zagospodarowane, nie stanowią zagrożenia dla środowiska.
- Budynki ogrzewane w sposób ograniczający zanieczyszczanie atmosfery.
- Wszystkie gospodarstwa korzystają z czystej wody pitnej odpowiedniej jakości.
- Wody powierzchniowe czyste z bogatym i bioróżnorodnym życiem.
- Mieszkańcy o wysokiej świadomości ekologicznej.
- Uzyskiwana energia alternatywna, odnawialna np. z elektrowni wodnych, wiatrowych, kolektorów słonecznych i biomasy.
- Gmina w pełni zgazyfikowana.
- Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami Unii Europejskiej.

2. Gospodarka.

- Dużo miejsc pracy.
- Specjalistyczne gospodarstwa rolne i agroturystyczne.
- Specjalistyczne zakłady.
- Grupy producentów ułatwiają produkcję i sprzedaż towarów i usług.
- Centrum informacyjne wspierające przedsiębiorczość.
- Zakłady usługowe zaspokajające potrzeby ludności.
- Rozwinięta turystyka w oparciu o dolinę Odry.
- Zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego.
- Przedsiębiorstwa usługowo-turystyczne (hotele, motele, zajazdy).
- Działają różnorodne przedsiębiorstwa.
- Port rzeczny.
- Lokalny internet.
- Dobra sieć dróg z nowym mostem na Odrze.
- Grunty rolne odpowiednio nawodnione produkują żywność dobrej jakości.
- W gminie są dobre warunki do inwestowania.

3. Społeczeństwo (Jakość życia, stan zdrowia mieszkańców, infrastruktura społeczna).

- Liczba mieszkańców nie uległa zmniejszeniu.
- Mieszkańcy bardziej wykształceni.
- Struktura społeczeństwa nie zachwiana z właściwą reprezentacją ludzi młodych w wieku produkcyjnym.

- Przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazjum, szkoła średnia funkcjonują w odpowiednich bazach lokalowych, dobrze wyposażonych z wykształconą i dobrze opłacaną kadrami.
- Dzieci uczą się w mniej licznych oddziałach klasowych z możliwością indywidualnego rozwoju.
- Działają organizacje społeczne.
- Działają odpowiednio wyposażone obiekty sportowe, tereny rekreacyjne gdzie można uprawiać różne dyscypliny sportu.
- Działają ośrodki kultury, kawiarenki, kino, sala widowiskowa, muszla koncertowa gdzie odbywają się imprezy kameralne i masowe.
- Podstawowa opieka zdrowotna zaspakaja potrzeby mieszkańców, a także działają niektóre usługi specjalistyczne.
- Prowadzona jest profilaktyka zdrowotna i społeczna oraz programy profilaktyczne związane z bezpieczeństwem publicznym.
- Policja dobrze wyposażona i działa skutecznie.

4. Zarządzanie.

- Gmina współpracuje z innymi gminami poprzez zawarte porozumienia i związki.
- Gmina posiada wysoką znaczącą pozycję w regionie.
- Gmina prężna gospodarczo.
- Gminą interesują się inwestorzy.
- W gminie są warunki do powstawania i utrzymywania miejsc pracy.
- Gmina ma czyste środowisko.
- Infrastruktura usługowa (hotele, restauracje) i techniczna (woda, kanalizacja, drogi) jest dobra.
- Mieszkańcy osiągnęli wysoki standard życia.
- Usługi komunalne na wysokim poziomie.
- Panuje ład w gospodarce przestrzennej zgodny ze studium uwarunkowań, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, strategią gminy i województwa.
- Zabudowa dostosowana do krajobrazu i tradycji kulturowych.
- Gmina zarządzana w procesie uspołecznionym (konsultacje z mieszkańcami).
- Konflikty społeczne rozwiązywane w sposób demokratyczny.
- Struktura Urzędu Gminy dostosowana do aktualnych wymogów - norma ISO 9001.
- Społeczność lokalna aktywna, zaangażowana (lokalni liderzy, autorytety moralne).
- Mieszkańcy i radni organizują i realizują inicjatywy lokalne.
- Najbiedniejsi mieszkańcy gminy mają zapewnione godne warunki socjalne, zwłaszcza mieszkaniowe.

2.2. Analiza SWOT

Przeprowadzono analizę mocnych i słabych stron oraz możliwości i zagrożeń zidentyfikowanych podczas tworzenia Strategii w 2000 roku. Grupa uznała, że większość zapisów jest nadal aktualna. Wniesiono poprawki, które lepiej opisują obecną rzeczywistość gminy. Mocne i słabe strony dotyczą obecnego stanu gminy, natomiast możliwości i zagrożenia dodatkowo opisują zewnętrzne otoczenie gminy a także możliwe zdarzeń w przyszłości. Zmiany zostały pokazane w postaci tekstu zaznaczonego szarym polem.

Analiza SWOT

	Mocne strony	Słabe strony	Możliwości	Zagrożenia
Środowisko	<ol style="list-style-type: none"> Położenie nad Odrą z cennymi obszarami zalewowymi- lasy łęgowe, starorzecza. Obszary chronionej przyrody, starodrzew, parki zabytkowe. Dobre i nieskażone gleby. Zróżnicowane zasoby leśne. W miarę czyste środowisko. Urozmaicony krajobraz. 	<ol style="list-style-type: none"> Zanieczyszczone wody powierzchniowe. Zanieczyszczone powietrze w okresie grzewczym. Zagrożenie powodziowe. Dzikie wysypiska. Brak gazu przewodowego. Mała ilość lasów. Nie-Niezadawalający stopień segregowania odpadów. 	<ol style="list-style-type: none"> Program dla Odry 2006. Przedsięwzięcia związane z Odrą. Park Krajobrazowy w Dolinie Odry. Zagospodarowanie turystyczne Doliny Odry. 	<ol style="list-style-type: none"> Nie uwzględnienie potrzeb Ścinawy w Programie dla Odry 2006. Powódź. Postępująca degradacja środowiska. Zanieczyszczenia ze strony KGHM. Przedsięwzięcia związane z Odrą.
Gospodarka	<ol style="list-style-type: none"> Dobry węzeł komunikacyjny. Duży zasób siły roboczej. Duże przestrzenie do zagospodarowania. Lokalizacja przy dużym mieście. Baza społeczno-produkcyjna. Wodociągi wiejskie. Tereny do rekreacji, wypoczynku i turystyki. Oferty inwestycyjne. 	<ol style="list-style-type: none"> Niewystarczająca infrastruktura. Położenie na zewnątrz strefy ekonomicznej i mocnych ośrodków przemysłowych. Rozdrobnione gospodarstwa rolne. Słaby rynek zbytu. Zły stan dróg. Odra nie wykorzystana do rozwoju. Mała ilość miejsc pracy. 	<ol style="list-style-type: none"> Rozwój agroturystyki, turystyki oraz bazy rekreacyjnej. Rozwój zakładów usługowych i przetwórstwa rolnego. Rozwój rolnictwa. Rozwój oparty o rzekę Odrę - turystyka, rekreacja, sport, transport. Budowa obwodnicy i nowego mostu drogowego na Odrze. Kopalnia węgla brunatnego. 	<ol style="list-style-type: none"> Mała rentowność zakładów. Kurczące się zasoby rud miedzi. Niewłaściwa polityka rolno państwa. Zamknięcie mostu drogowego na Odrze. Niski stan wody w Odrze. Kopalnia węgla brunatnego.
Spółeczeństwo	<ol style="list-style-type: none"> Młoda struktura demograficzna. Zdolna młodzież. Wysoki poziom nauczania w szkołach i wysoko kwalifikowana kadra pedagogiczna. Baza lokalowa dla szkoły średniej. Wyszkoleni mieszkańcy. 	<ol style="list-style-type: none"> Mała aktywność. Skloności do plotkarstwa i krytykanctwa. Brak współpracy. Brak szkoły średniej. Starzejące się społeczeństwo. Napięte stosunki społeczne - konflikty. Niedostateczna świadomość mieszkańców. Brak mieszkań. Ograniczony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej. 	<ol style="list-style-type: none"> Podniesienie poziomu wykształcenia. Osiadanie w gminie nowych mieszkańców wnoszących wkład w rozwój lokalny. Zahamowanie ucieczki z gminy ludzi młodych o dużym potencjale rozwojowym. 	<ol style="list-style-type: none"> Niż demograficzny. Niezadowolenie społeczeństwa. Wysokie koszty kształcenia.
Zarządzanie	<ol style="list-style-type: none"> Demokracja w zarządzaniu gminą. Wspieranie inicjatyw lokalnych. Preferencje dla inwestorów. Funkcjonowanie oświaty - dobry wzorze. Strony internetowe, foldery, biuletyn informacyjny. Dobra realizacja zadań ustawowych gminy. 	<ol style="list-style-type: none"> Niewystarczający przepływ informacji. Niepełna możliwość dokształcania osób realizujących zadania gminy. Brak ciągłości zarządzania. 	<ol style="list-style-type: none"> Wykorzystanie infrastruktury sąsiednich gmin. Współpraca partnerska między miastami i gminami. Uproszczenie procedur przetargowych. 	<ol style="list-style-type: none"> Niekorzystna polityka dotowania gmin przez państwo. Niestabilna polityka państwa wobec gmin. Ograniczenie szans na zdobywanie środków z Unii Europejskiej (kryteria wykluczające gminę).

2.3. Analiza celów głównych i szczegółowych

Analizie podano przyjęte pięć lat cele rozwojowe Gminy. Grupa pracująca nad aktualizacją uznała, że należy dodać jeden cel szczegółowy dotyczący opieki zdrowotnej, gdyż nie obecnie należy podjąć działania związane z tą dziedziną. Zmieniono również treść jednego z celów dotyczącego rolnictwa. Podobnie jak w poprzednich rozdziałach, zmiany zaznaczono szarym polem.

Cel nadrzędny rozwoju zrównoważonego Miasta i Gminy Ścinawa:

Dobre zagospodarowanie gminy z zachowaniem bogatej przyrody i zapewnieniem dobrych warunków życia dla mieszkańców.

1. Środowisko przyrodnicze.

Cel główny: Przyjazne i czyste środowisko.

Cele szczegółowe:

1. Świadome ekologicznie społeczeństwo.
2. Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami ustawowymi.
3. Urodzajne i niezdegradowane gleby.
4. Czyste powietrze atmosferyczne.
5. Wody powierzchniowe w czystości nie niższej niż III klasa.
6. Chroniona przyroda i krajobraz Doliny Odry.

2. Gospodarka.

Cel główny: Kwitnąca gospodarka, dająca zatrudnienie, przyjazna środowisku.

Cele szczegółowe:

1. Polityka władz gminy wspierająca rozwój gospodarczy gminy.
2. Bogata oferta turystyczna.
3. Dobra infrastruktura techniczna.
4. **Efektywne ekonomicznie gospodarstwa rolne** ~~Dochodowe rolnictwo.~~
5. Nowe inwestycje zewnętrzne zgodne ze strategią.
6. Zaspokojone potrzeby miejsc pracy zgodnie z wykształceniem i aspiracjami.
7. Działający ośrodek wspierania **rozwoju** i informacji gospodarczej.
8. Optymalna ilość dobrze działających firm.
9. Dolina Odry dobrze zagospodarowana.
10. Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów.

3. Społeczeństwo (~~Jakość życia, stan zdrowia mieszkańców, infrastruktura społeczna~~).

Cel główny: Aktywni, zintegrowani i skuteczni mieszkańcy gminy.

Cele szczegółowe:

1. Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu.
2. Aktywne społeczeństwo.
3. Łatwy dostęp do podnoszenia kwalifikacji i wykształcenia.
4. Zwiększone poczucie bezpieczeństwa.
5. Zmniejszony poziom bezrobocia.
6. Odpowiedni poziom wykształcenia w stosunku do potrzeb rynku pracy.
7. Mniejsze zagrożenie patologią.
8. Zmniejszona emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym.
9. Świadomi, aktywni i zintegrowani mieszkańcy.
10. **Tworzenie warunków do właściwego funkcjonowania podstawowej opieki zdrowotnej.**

4. Zarządzanie.

Cel główny: Gmina zarządzana sprawnie i demokratycznie z dobrym przepływem informacji.

Cele szczegółowe:

1. Dobre zarządzanie przestrzenią.
2. Dobry przepływ informacji.
3. Stworzone możliwości do pozyskania inwestorów.
4. Demokratyczne rozwiązywanie problemów i konfliktów społecznych.
5. Odpowiednie nakłady na infrastrukturę.
6. **Znacząca Wysoka-ranga gminy w regionie.**

2.4. Analiza planu operacyjnego

Zaktualizowane cele główne i szczegółowe umożliwiły przejście do aktualizacji działań. Grupa pracowała nad wstępnie przygotowanymi przez Urząd Gminy i jednostki podległe samorządowi tabelami, w których określono stopień realizacji, aktualność działań oraz informacje dotyczące działania. Zadaniem uczestników warsztatów było zweryfikowanie podanych informacji w oparciu o własną wiedzę. Wykorzystano również informacje przekazane przez Burmistrza i pracowników Urzędu oraz radnych obecnych na spotkaniu. Wyniki pracy zawarte są w tabeli. Podobnie jak w poprzednich rozdziałach, zmiany zaznaczono poprzez przekreślenie usuniętych wpisów oraz zaznaczenie na szarym polu zadań nowych lub zmienionych. Dodano cel związany z podstawową opieką zdrowotną gdzie uznano, że najważniejsze działanie to profilaktyka pro zdrowotna jak również propagowanie zdrowego trybu życia. Grupa uznała, że obecnie szczególnie ważne jest niedopuszczenie, aby na terenie gminy nie było stacji pogotowia ratunkowego. Mieszkańcy skarżą się również na trudności w dostępie do podstawowej opieki zdrowotnej w dni wolne od pracy. Zmianie też uległy zapisy w pozostałych celach. Głównym powodem zmian była aktualność zapisów, a także możliwość realizacji celu przez samorząd. W celu ułatwienia porównania zapisów w tabeli z tekstem obowiązującej Strategii przyjęto numerację tabel taka jak w Strategii.

4.1. Środowisko przyrodnicze.

Cel główny: Przyjazne i czyste środowisko.
4.1.1. Cel szczegółowy: Świadome ekologicznie społeczeństwo.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Edukacja dzieci i młodzieży wraz z konkursami wiedzy o gminie.	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
2. Informacje w prasie lokalnej i mediach regionalnych i krajowych (kurier gmin, telewizja TVL, TV5)	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
3. Edukacja mieszkańców poprzez szkolenia, seminaria, konferencje, warsztaty	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
4. Edukacja rolników w zakresie zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich	W stałej realizacji	Do realizacji	Szkolenia i edukacja przy okazji innych tematycznych warsztatów i szkoleń
5. Integracja organizacji w gminie wokół projektu tworzenia terenów zielonych i nasadzeń w Ścinawie	Częściowo zrealizowane	Do kontynuacji	Nasadzenia krzewów wokół Stadionu Miejskiego
6. Przeglądy wiosenne posesji - listy ze zdjęciami pochwalnymi w prasie Konkursy na piękny balkon, ogródek Zgłoszenie pięknych i ekologicznych posesji do nagród	W stałej realizacji	Do realizacji	Przeglądy organizowane są co roku, konkursy sporadycznie

4.1.2. Cel szczegółowy: Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami ustawowymi.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Wdrożenie programu gospodarki odpadami Zakończenie modernizacji wysypiska śmieci w mieście	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
2. Likwidacja "dzikich wysypisk" z aktywnym udziałem mieszkańców, rad sołeckich, zapobieganie powstawania nowych	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
3. Rozwijanie i doskonalenie systemu segregacji odpadów <ul style="list-style-type: none"> • zagwarantowanie odbioru surowców • podniesienie świadomości społecznej i informacja • pojemniki na poszczególne odpady Opracowanie i wdrożenie programu segregacji odpadów <ul style="list-style-type: none"> • zagwarantowanie odbioru surowców • podniesienie świadomości społecznej • różne formy informacyjne • postawienie estetycznych pojemników na poszczególne odpady 	W stałej realizacji	Do kontynuacji	

4.1.3. Cel szczegółowy: Urodzajne i niezdegradowane gleby.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Wsparcie działań służących wapnowaniu gleb Wapnowanie gleby – dotacja do kosztów wapnowania.	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Przeprowadzono wapnowanie w 2003 roku
2. Edukacja rolników i mieszkańców w zakresie nawożenia naturalnego podnoszącego jakość ekologiczną gleby	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Realizowane przez doradców rolnych i rolnośrodowiskowych

4.1.4. Cel szczegółowy: Czyste powietrze atmosferyczne.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Podjęcie działań zmierzających do gazyfikacji miasta i gminy	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
2. Działania na rzecz tworzenia, i ochrony zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych (pasy zieleni izolacyjnej) Opracowanie i wdrożenie programu ochrony i tworzenia zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych (pasy zieleni izolacyjnej)	Częściowo realizowane	Do kontynuacji	Współpraca z organizacjami ekologicznymi, wydanie przez organizację ulotki dla rolników o znaczeniu zadrzewień śródpolnych, edukacja rolników przy różnego rodzaju spotkaniach i szkoleniach, wprowadzenie programu rolnośrodowiskowego na terenie gminy
3. Opracowanie i Wdrożenie programu działań służących podniesieniu poziomu lesistości gminy	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Współpraca z nadleśnictwem Lubin i Legnica, w trakcie realizacji plan urządzeniowo-rolny
4. Podnoszenie wiedzy pracowników urzędu i mieszkańców w zakresie wykorzystania energii odnawialnych i technologii energooszczędnych w gminie Przeszkolenie pracowników Urzędu Gminy w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> — odnawialnych źródeł energii — możliwości pozyskiwania środków finansowych na w/w — energia słoneczna fotowoltaniczna (kolektory) — energia wodna — wykorzystanie wód Odry i Zimnicy — energia wiatrowa — usytuowanie na obrzeżach miasta i polach — biomasa • pomocy w kontaktach społeczeństwa z producentami 	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
5. Wspieranie rozwoju i wykorzystanie energii odnawialnych i technologii energooszczędnych na terenie gminy Opracowanie gminnego programu oszczędzania energii i wykorzystania energii odnawialnych	Częściowo zrealizowane	Do kontynuacji	Powstała kotłownia na biomasę

4.1.5. Cel szczegółowy: Wody powierzchniowe w czystości nie niższej niż III klasa.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Dążenie do utrzymania właściwych stosunków wodnych na gruntach rolnych z ochroną jakości wód	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Niestety kontynuowane są melioracje odwadniające, w dłuższej perspektywie zmniejszy to urodzajność gleb z uwagi na stepowanie kraju
2. Stałe podnoszenie jakości stosowanych technologii w utylizacji i zagospodarowania ścieków	W stałej realizacji	Do kontynuacji	

4.1.6. Cel szczegółowy: Chroniona przyroda i krajobraz Doliny Odry.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Podjęcie działań w celu objęcia ochroną najcenniejszych obszarów doliny Odry <ul style="list-style-type: none"> • użytki ekologiczne np.: powiększenie koło Lasowic, utworzenie na starorzeczu między Jurczem a Grzybowem • rezerwaty • park krajobrazowy i obszar Natura 2000 	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Gmina w ramach Partnerstwa Doliny Środkowej Odry wspiera działania zmierzające do powołania Parku Krajobrazowego, utworzono w 2002 roku cztery użytki ekologiczne, utworzony został rezerwat „Łęg Korea” (2001)
2. Opracowanie i wytyczenie ścieżek edukacji ekologicznej	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Wytyczono ścieżki w okolicach Dziewina i Ścinawy
3. Wspieranie działań związanych z czynną ochroną przyrody	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Wspólnie z organizacjami pozarządowymi i doradcami rolnośrodowiskowymi – działania na rzecz wprowadzenia programu rolnośrodowiskowego
4. Edukacja mieszkańców doliny Odry w zakresie czynnej ochrony przyrody, wartości przyrodniczych i krajobrazowych doliny Odry	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Edukacja prowadzona przez szkoły i organizacje pozarządowe
5. Utworzenie "Muzeum Doliny Odry"	Nie zrealizowane	Do rezygnacji	Utworzono pomieszczenie w budynku przy moście, odbyła się wystawa czasowa, ale nie ma obecnie szans na utworzenie (środki)

4.2. GOSPODARKA.**Cel główny: Kwitnąca gospodarka, dająca zatrudnienie, przyjazna środowisku.****4.2.1. Cel szczegółowy: Polityka władz gminy wspierająca rozwój gospodarczy gminy.**

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Powołanie Utworzenie ośrodka wspierania rozwoju i informacji gospodarczej (Ośrodek rozwoju gminy).	Częściowo zrealizowane	Do realizacji	Częściowo taka funkcję pełni Gminne Centrum Informacji
2. Opracowanie i aktualizacja systemu preferencji dla inwestorów	W stałej realizacji	Do kontynuacji	

4.2.2. Cel szczegółowy: Bogata oferta turystyczna.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Opracowanie i wdrożenie Programu Zagospodarowania Turystycznego Doliny Odry	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Nie został opracowany program w formie pisemnej, ale jest realizowana koncepcja w ramach Partnerstwa Doliny Środkowej Odry, Gmina uczestniczy w inicjatywie Leader+ w której zostanie uwzględniony rozwój turystyki w regionie
2. Pomoc w tworzeniu gospodarstw agroturystycznych	W trakcie realizacji	Do dalszej realizacji	Zainteresowani rolnicy uczestniczą w szkoleniach i warsztatach organizowanych przez doradców rolnych i organizacje pozarządowe
3. Inspirowanie do tworzenia miejsc noclegowych, gastronomicznych	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Powstają nowe przedsięwzięcia związane z usługami gastronomicznymi
4. Wyznaczenie szlaków turystycznych (piesze, rowerowe, wodne)	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Wyznaczono fragment Szlaku Odry przebiegający przez teren gminy, rozpoczęto oznakowanie na potrzeby turystyki wodnej
5. Wykorzystanie współpracy z innymi gminami i organizacjami do rozwoju turystyki- wspólne planowanie i działania.	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Między innymi temu służy Partnerstwo Doliny Środkowej Odry a także przygotowywany wniosek do Leadera+

4.2.3 Cel szczegółowy: Dobra infrastruktura techniczna.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Budowa systemu kanalizacji i utylizacji ścieków w gminie Kanalizacja gminy I etap	W trakcie realizacji	Do kontynuacji	
2. Budowa systemu kanalizacji i utylizacji ścieków w gminie Kanalizacja gminy II etapu	Nie realizowane	Do realizacji	
3. Budowa systemu kanalizacji i utylizacji ścieków w gminie Kanalizacja gminy etap III zakończenie kanalizacji	Nie realizowane	Do realizacji	
4. Zakończenie wodociągowania wsi Dąbrowa Dł. i Śr., Sitno, Dziwin	Zrealizowane	Do wykreślenia	
5. Rozbudowa i modernizacja wodociągów i technologii pozyskiwania wody, przejęcie wodociągów od Agencji Nieruchomości Rolnych Przejęcie od AWRSP i modernizacja wodociągów	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
6. Rozbudowa i poprawa jakości dróg gminnych	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
7. Stworzenie lobbingu w sprawie utrzymania pozostałych dróg i budowy nowego mostu na Odrze	Nie realizowane	Wymaga uwagi	W fazie wstępnej projektowej jest lokalny most w gminie Runda – zagrożenie poprzez opóźnienie realizacji budowy nowego mostu w Ścinawie
8. Dążenie do rozwoju telekomunikacji i usług teleinformatycznych oraz społeczeństwa informatycznego	W trakcie realizacji	Do kontynuacji	Potrzebę poprawy łączności internetowych zgłosiła wieś Zaborów

4.2.4 Cel szczegółowy: Efektywne ekonomicznie gospodarstwa rolne

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Wspieranie rozwoju lokalnego przetwórstwa rolno-spożywczego, produktów lokalnych, tworzenia lokalnych i regionalnych rynków zbytu Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów	W stałej realizacji	Do kontynuacji	We współpracy z organizacjami pozarządowymi lokalni producenci są promowani na różnego rodzaju imprezach i jarmarkach. Powstają ośrodki zajmujące się produktem lokalnym – Krzyżowa (różnicowanie produkcji na terenach wiejskich)
2. Wspieranie tworzenia grup producentów	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
3. Pomoc w rozwijaniu gospodarstw rodzinnych z wykorzystaniem mechanizmów Unii Europejskiej zwłaszcza programów rolnośrodowiskowych (w tym rolnictwo ekologiczne oraz zwiększonych dopłat na obszarach NATURA 2000) Przygotowanie gospodarstw rodzinnych do wymogów Unii Europejskiej	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Prowadzono szkolenia i spotkania z rolnikami na temat programów rolnośrodowiskowych i Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych
4. Opracowanie i wdrożenie planów urzędniowo-rolnych	W trakcie realizacji	Do kontynuacji	Umożliwi to scalanie gruntów, zalesienia i wiele innych działań
5. Tworzenie gospodarstw ekologicznych			Zapis przeniesiony do punktu 3
6. Rozwój zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego			Zapis przeniesiony do punktu 1

4.2.5 Cel szczegółowy: Nowe inwestycje zewnętrzne zgodne ze strategią.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Przygotowanie terenów i obiektów pod inwestycje	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
2. Uporządkowanie stanów prawnych terenów i obiektów	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
3. Promocja gminy (foldery, prasa, internet)	W stałej realizacji	Do kontynuacji	

4.3. SPOŁECZEŃSTWO.**Cel główny: aktywni, zintegrowani i skuteczni mieszkańcy gminy.****4.3.1 Cel szczegółowy: Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu.**

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Rozszerzenie działalności świetlic terapeutycznych wg potrzeb.	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
2. Działające świetlice wiejskie: remonty świetlic wiejskich; doposażenie w sprzęt, organizowanie imprez dla dzieci i mieszkańców	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Opracowano Planu Rozwoju Miejscowości dla trzech wsi. Złożono dwa wnioski na modernizację świetlic w ramach Programu odnowy wsi i zachowania dziedzictwa kulturowego (Krzyżowa, Zaborów), oraz na plac zabaw dla dzieci w Dziewinie
3. Integracja działań pomiędzy świetlicami terapeutycznymi a wiejskimi celem stworzenia lokalnego centrum kultury	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
4. Rozrzedzenie Wsparcie działalności stowarzyszeń sportowych i turystycznych oraz pomoc w tworzeniu nowych	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
5. Zwiększenie ilości imprez przy wykorzystaniu istniejącej bazy (sala gimnastyczna i boiska) i oferty zajęć pozalekcyjnych.	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
6. Szersze udostępnienie istniejących pracowni dla mieszkańców gminy (np. kafejka internetowa).			
7. Tworzenie kalendarza imprez o zasięgu lokalnym i ponad gminnym	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
8. Tworzenie i doskonalenie bazy do prowadzenia imprez sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych (basen, boiska, korty, sala widowiskowa i kinowa i inne) zwłaszcza w szkołach Stworzenie bazy do prowadzenia imprez sportowo-rekreacyjnych (boiska, korty, sala widowiskowa i kinowa)	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
9. Preferencje dla podmiotów, które przygotowują miejsca do spędzania wolnego czasu.			

4.3.2 Cel szczegółowy: Świadomi, aktywni i zintegrowani mieszkańcy.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Przygotowanie zasad finansowania i wspierania różnorodnych inicjatyw społecznych (Rady Sołeckie, organizacje społeczne, Rady Osiedlowe)	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Gmina uczestniczy w Funduszu Partnerstwa Doliny Środkowej Odry
2. Instytucje gminne (szkoły, ośrodki zdrowia, świetlice, ośrodki pomocy społecznej, Spółdzielnia Mieszkaniowa) przekazują informacje mieszkańcom o działaniach gminy i innych instytucji i organizacji	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
3. Stworzenie Doskonalenie i rozwijanie gminnego systemu komunikacji społecznej	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Gmina wydaje własną gazetkę, informacje przekazywane są drogą internetową i tradycyjnie
4. Przygotowanie radnych i liderów do działań w społeczności lokalnej (warsztaty, szkolenia)	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach Partnerstwa Doliny Środkowej Odry
5. Stworzenie warunków do działania "Kół Gospodyń Wiejskich"	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Wsparcie dla aktywnych grup kobiecych (Krzyżowa, Dziewin), modernizacje świetlic (złożone wnioski)
6. Opracowanie i realizacja Planów Rozwoju Miejscowości dla wsi w gminie <ul style="list-style-type: none"> • Powołanie grupy odnowy wsi • Opracowanie planu • Realizacja planu poprzez wspieranie działań grupy we wsi 	W trakcie realizacji	Do kontynuacji	Opracowano plany dla trzech wsi. Umożliwi to korzystanie ze środków programu Odnowy wsi i zachowania dziedzictwa kulturowego. Porządkuje również sposób wydawania środków we wsi i aktywizuje mieszkańców.

4.3.3 Cel szczegółowy: Odpowiedni poziom wykształcenia i kwalifikacji w stosunku do potrzeb rynku pracy.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Rozwinięcie oferty "Klubu Pracy" dla bezrobotnych i chcących się przekwalifikować – oferta szkoleń dostosowana do potrzeb rynku pracy. Klub pracy badający potrzeby zatrudnienia w gminie i powiecie.	Nie realizowane	Do realizacji	
2. Oddziaływanie na Powiatowy Urząd Pracy pod kątem przekwalifikowania rolników.	Nie realizowane	Do kontynuacji	
3. Kursy chałupnictwa, drobnej przedsiębiorczości dla kobiet wiejskich i rolników.	W stałej realizacji	Do kontynuacji	Realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach Partnerstwa Doliny Środkowej Odry
4. Podjęcie działań w celu utworzenia szkoły średniej.	Nie realizowane	Nie realizowane	

4.3.4 Cel szczegółowy: Zwiększony poziom bezpieczeństwa.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Prowadzenie profilaktyki i współdziałanie policji i mieszkańców w zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
2. Wspieranie działań gminnego Programu Polityki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
3. Doposażenie OSP w niezbędny sprzęt	W stałej realizacji	Do kontynuacji	

4.3.5 Cel szczegółowy: Tworzenie warunków do właściwego funkcjonowania podstawowej opieki zdrowotnej.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Uwagi
1. Profilaktyka zdrowotna mieszkańców oraz wspieranie zdrowego trybu życia	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
2. Działania na rzecz utrzymania pogotowia ratunkowego w Ścinawie	W stałej realizacji	Do kontynuacji	
3. Poprawa dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej w dni wolne od pracy	W stałej realizacji	Do kontynuacji	

4.4. ZARZĄDZANIE GMINĄ.

Cel główny: Gmina zarządzana sprawnie i demokratycznie z dobrym przepływem informacji.

4.4.1 Cel szczegółowy: Dobre zarządzanie przestrzenią.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Ocena punktowa	Uwagi
1. Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla całego terenu gminy z uwzględnieniem terenów zagrożonych powodzią	Zrealizowane	Do wykreślenia		Plany zostały opracowane w 2005 roku
2. Opracowanie Systematyczna aktualizacja strategii rozwoju gminy	W stałej realizacji	Do kontynuacji		Obecna aktualizacja po 5 latach realizacji strategii, wydaje się ze taki okres jest najwłaściwszy
3. Realizowanie założeń wynikających ze strategii i planów rozwoju.	W stałej realizacji	Do kontynuacji		
4. Wspieranie inicjatyw zmierzających do utworzenia Parku Krajobrazowego Doliny Odry i obszaru NATURA 2000	W stałej realizacji	Do kontynuacji		Gmina w ramach Partnerstwa Doliny Środkowej Odry wspiera działania zmierzające do powołania Parku Krajobrazowego,

4.4.2 Cel szczegółowy: Dobry przepływ informacji.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Ocena punktowa	Uwagi
1. Wydanie Wydawanie biuletynu informacyjnego	W stałej realizacji	Do kontynuacji		
2. Strona internetowa	W stałej realizacji	Do kontynuacji		
3. Foldery	W stałej realizacji	Do kontynuacji		
4. Tablice i banery informacyjne	W stałej realizacji	Do kontynuacji		
5. Konferencje tematyczne	W stałej realizacji	Do kontynuacji		
6. Zebrania środowiskowe	W stałej realizacji	Do kontynuacji		
7. Skrzynki kontaktowe, dyżury telefoniczne, dyżury Rady i Zarządu	W stałej realizacji	Do kontynuacji		

4.4.4 Cel szczegółowy: Demokratyczne rozwiązywanie problemów i konfliktów społecznych.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Ocena punktowa	Uwagi
1. Współpraca z organizacjami społecznymi pozarządowymi	W stałej realizacji	Do kontynuacji		Gmina w ramach Partnerstwa Doliny Środkowej Odry współpracuje z organizacjami pozarządowymi jak również wspiera organizacje gminne
2. Spotkania środowiskowe - debaty	W stałej realizacji	Do kontynuacji		
3. Konsultacje społeczne	W stałej realizacji	Do kontynuacji		Opracowania różnego rodzaju planów i programów w większości odbywają się w formie warsztatów z udziałem mieszkańców
4. Negocjacje, ankiety	W stałej realizacji	Do kontynuacji		

4.4.6 Cel szczegółowy: Znacząca ranga gminy w regionie.

Działania/ zadania	Ocena stopnia realizacji	Ocena aktualności	Ocena punktowa	Uwagi
1. Promocja	W stałej realizacji	Do kontynuacji		
2. Organizowanie imprez o charakterze ponad gminnym	W stałej realizacji	Do kontynuacji		Gmina współorganizuje imprezy o charakterze regionalnym zwłaszcza w ramach Partnerstwa Doliny Środkowej Odry
3. Opracowania naukowe	W stałej realizacji	Do kontynuacji		Gmina uczestniczy w projekcie naukowym CAVES w którym naukowcy badają powiązania społeczne i racjonalne gospodarzenie na terenach zalewowych
4. Tworzenie lobby na rzecz gminy	W stałej realizacji	Do kontynuacji		Stale uczestnictwo w różnego rodzaju spotkaniach i imprezach, utrzymywanie kontaktu z instytucjami ważnymi dla rozwoju gminy